

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ

ΕΝΑ ΠΟΛΥΤΟΠΙΚΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ
ΘΕΑΤΡΙΚΟ-ΜΟΥΣΙΚΟ-ΑΘΛΗΤΙΚΟ
ΔΡΩΜΕΝΟ

Είναι γνωστό στους περισσότερους το ταξίδι του Οδυσσέα από τότε που έφυγε με τους συντρόφους του νικηφόρος από την Τροία μέχρι να επιστρέψει στην Ιθάκη μετά από 10 χρόνια. Είναι επίσης γνωστό ότι, τον τελευταίο μήνα πριν την λήξη της περιπέτειας με την δολοφονία των μνηστήρων και την επανένωση του Οδυσσέα με την Πηνελόπη, συνέβησαν είτε διαδοχικά είτε παράλληλα τα σημαντικά γεγονότα του έπους σε δύο κύρια και τρία δευτερεύοντα « θέατρα ». Συγκεκριμένα μέσα σε τριάντα ημέρες ο Οδυσσέας και ο Τηλέμαχος και οι άλλοι ήρωες του ποιήματος κινήθηκαν αφ' ενός μεν στην Ιθάκη και την Κέρκυρα αφ' ετέρου δε στην Ωγυγία, την Πύλο και την Σπάρτη.

Τα τελευταία χρόνια έγιναν προσπάθειες από δύο επιστημονικές ομάδες για τον προσδιορισμό των ημερομηνιών κατά τις οποίες έγιναν όλα τα ανωτέρω.

Η πρώτη ήταν των C. Baikouzis και M. Magnasco που προέβησαν σε σχετική ανακοίνωση κατά το 2008 και προσδιόριζαν την 16^η Απριλίου του 1178 π.Χ. ως την ημέρα του φόνου των μνηστήρων.

Η δεύτερη ήταν των Στ. Παπαμαρινόπουλου, Π. Πρέκα – Παπαδήμα, Π. Αντωνόπουλου, Η. Μητροπέτρου, Α. Τσιρώνη και Π. Μητροπέτρου, οι οποίοι ανακοίνωσαν το δικό τους συμπέρασμα το 2012. Και οι δύο στηρίχτηκαν στην μερική έκλειψη ηλίου που έγινε κατά τον χρόνο της δολοφονίας των μνηστήρων σύμφωνα με το ποίημα (Ραψωδία Υ).

Εμείς χωρίς να κρίνουμε επιστημονικά το ποιά από τις δύο απόψεις είναι η πιο σωστή, δεχόμαστε ως τέτοια αυτήν της πιο πρόσφατης δημοσιευμένης έρευνας και συγκεκριμένα ότι η ανωτέρω μερική έκλειψη ηλίου και επομένως και η μνηστηροκτονία έγινε την 30^η Οκτωβρίου 1207.

Πρέπει να σημειωθεί, ότι το βασικό στοιχείο της δράσης μας δεν είναι η ακριβής ημερομηνία της μνηστηροκτονίας και οι αντίστοιχες ημερομηνίες των άλλων συνδεομένων με αυτήν γεγονότων αλλά η αναφορά σε μία συγκεκριμένη ημερομηνία ακόμη και εάν δεν είναι βέβαιη. Προφανώς, εάν στο μέλλον προκύψουν νέα στοιχεία για το θέμα αυτό, είναι πιθανόν να μεταθέσουμε τις ημερομηνίες των εκδηλώσεων.

Με βάση την ανωτέρω ημερομηνία της μνηστηροκτονίας (30 Οκτωβρίου 1207) προσδιορίζουμε και τις άλλες ημερομηνίες της ανωτέρω διαδρομής των κυρίων ηρώων του έπους .

Η ιδέα μας είναι, ότι κατά τις συγκεκριμένες ημερομηνίες και στις συγκεκριμένες τοποθεσίες (Ωγυγία, Κέρκυρα, Ιθάκη, Πύλος, Σπάρτη) και σε συνεργασία με:

- το Σχολείο Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού «Μέγας Αλέξανδρος», τον Οργανισμό για την Διάδοση της Ελληνικής Γλώσσας (ΟΔΕΓ)
- άλλα σχολεία, κολλέγια, πανεπιστήμια
- τους τοπικούς δήμους, πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους και εκπαιδευτήρια
- άλλους ενδιαφερομένους συλλόγους στην Ελλάδα και το εξωτερικό καθώς και
- ενδιαφερομένους πολίτες Έλληνες και ξένους,

θα οργανώσουμε «θεατρικές» απαγγελίες στα ελληνικά και σε άλλες γλώσσες των συγκεκριμένων τμημάτων του έπους στους τόπους και τους χρόνους που προκύπτουν από

τα ανωτέρω. Επίσης θα οργανώσουμε και άλλες σχετικές δράσεις σχετικές με την επιστροφή του Οδυσσέα όπως:

- θεατρικές και μουσικές παραστάσεις,
- αθλητικούς αγώνες,
- κωπηλατικούς – ιστιοπλοϊκούς αγώνες από την Κέρκυρα στην Ιθάκη,
- αντιστοίχως από την Ιθάκη στην Πύλο και επιστροφή,
- δρόμο από την Πύλο στην Σπάρτη και επιστροφή κλπ.

Όλες αυτές οι δράσεις θα επαναλαμβάνονται και θα επεκτείνονται κάθε χρόνο, ώστε να περιλάβουν και άλλες τοποθεσίες του ταξιδιού του Οδυσσέα και άλλους εκπαιδευτικούς ή πολιτιστικούς φορείς σε όλο τον κόσμο που ενδιαφέρονται για την Οδύσεια. Έτσι θα δημιουργήσουμε και ένα «Οδυσσειακό δίκτυο».

Τέλος σταδιακά θα περιλάβουμε στο όλο πρόγραμμα και δράσεις για λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά έργα από όλο τον κόσμο, που σχετίζονται με την Οδύσεια καθώς και για τις περιπέτειες των ανθρώπων, οι οποίοι ατομικά ή ομαδικά διέτρεξαν ή διατρέχουν τις δικές τους «Οδύσειες» προσπαθώντας να επιστρέψουν στην πατρίδα τους ή αναζητώντας μια νέα πατρίδα.

Εμείς στην ανωτέρω χρονική διαδρομή ακολουθούμε το ταξίδι του Οδυσσέα όπως περιγράφεται από τον Γάλλο ιστιοπλόο Gilbert Pilliot στο βιβλίο του με τίτλο: «Οι Έλληνες στον Ατλαντικό – Ο μυστικός κώδικας της Οδύσειας».

Σύμφωνα με αυτό η Ωγυγία (όπου η Καλυψώ) συμπίπτει με την Ισλανδία, μία άποψη την οποία δεν συμμερίζονται πολλοί από τους άλλους συγγραφείς που έχουν γράψει για το ίδιο θέμα. Εξ άλλου ο ίδιος συγγραφέας προσδιορίζει τα κύρια σημεία του ταξιδιού ως ακολούθως:

- Οι Λωτοφάγοι βρίσκονταν στα νότια του Μαρόκου επί της ακτής του Ατλαντικού
- Οι Κύκλωπες ζούσαν στην Τενερίφη των Καναρίων Νήσων
- Το νησί του Αιόλου συμπίπτει με την Μαδέρα (Πορτογαλία)
- Το λιμάνι των Λαιστρυγόνων βρισκόταν στην Δυτική Ιρλανδία
- Το νησί της Κίρκης συμπίπτει με το νησί Μπάρα, το νοτιότερο των Εβρίδων
- Οι Κιμμέριοι βρίσκονταν στα Βόρεια παράλια της Ιρλανδίας στις εκβολές του ποταμού Φόϋλ
- Το νησί των Σειρήνων, η Σκύλλα και η Χάρυβδη βρίσκονται στην νησιωτική περιοχή δυτικά της Σκωτίας.

Είναι δυνατόν στην εξέλιξη του εγχειρήματος να εργαστούμε με βάση και άλλα βιβλία που έχουν γραφεί και παλαιότερα και προσφάτως για να προσδιοριστεί η πορεία του Οδυσσέα από την Τροία μέχρι την Ιθάκη τόσο εντός όσο και εκτός της Μεσογείου ή ακόμη και εντός του Ευξείνου Πόντου. Άλλωστε η σχετική έρευνα, που έχει ήδη ξεκινήσει από 2500 χρόνια, είναι δυνατόν να συνεχίζεται επί αιώνες καθώς ο Οδυσσέας συγκινούσε, συγκινεί και θα συγκινεί για πάντα.

Σημείωση: Η ιδέα για όλα τα ανωτέρω ανήκει στον Κωνσταντίνο Καρκανιά.

Την πραγματοποίηση των δράσεων έχει αναλάβει ο Σύλλογος «Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ», ο οποίος βασίζεται στα μέλη του και άλλους εθελοντές από όλο τον κόσμο αλλά και στην υποστήριξη και πιθανές χορηγίες ενδιαφερομένων οργανισμών. Την διοικητική υποστήριξη θα παρέχει το Σχολείο Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού «Μέγας Αλέξανδρος».